

Duurzaamheid - enquête Bo-Ex Panel

Duurzaamheid speelt een steeds belangrijkere rol in onze maatschappij. Vaak vanuit het besef dat het verstandig is om anders om te gaan met onze aarde. Op het gebied van wonen spelen vooral het beperken van energiegebruik en lagere woonlasten een belangrijke rol. In juni 2015 legden we het Bo-Ex Panel een aantal vragen voor over duurzaamheid. De resultaten van de enquête nemen we mee in ons toekomstig beleid en projecten op het gebied van duurzaamheid.

Er zijn 248 Bo-Ex Panelleden die de enquête hebben ingevuld. Dit is een respons van 50%, iets lager dan bij de eerdere enquêtes. Het aantal is hoog genoeg om de uitkomsten representatief te laten zijn.

De associaties die de 248 respondenten hebben bij *duurzaamheid* zijn heel divers. Vaak worden 'zuinig gebruik van energie' en 'milieubewust' genoemd. Ook 'hergebruik', 'recyclen' en 'lang meegaan' worden veel genoemd.

'Middelen inzetten die lang meegaan, rekening houdend met de generaties na ons.'

'Een product dat langer meegaat, minder vervuult en toch nog voorziet.'

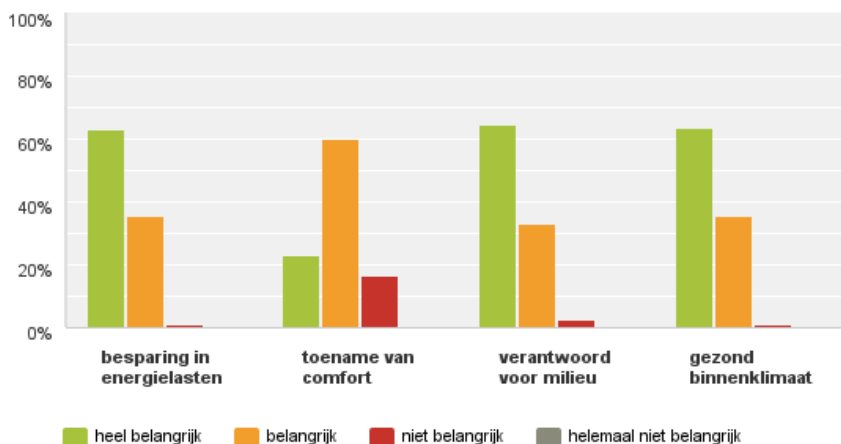
Duurzaamheid in het dagelijks leven

heel belangrijk   belangrijk   niet belangrijk   helemaal niet belangrijk

○   ○   ○   ○

'Besparing in energielasten', 'verantwoord voor het milieu' en 'gezond binnenklimaat' worden door nagenoeg alle respondenten heel belangrijk of belangrijk gevonden, te weten 98%. Zeker 17% van de respondenten vindt toename van comfort geen belangrijk resultaat van duurzaamheid.

Werken aan duurzaamheid kan positieve resultaten opleveren. Hoe belangrijk vindt u onderstaande resultaten?

Van verschillende maatregelen die genomen kunnen worden om duurzamer wonen mogelijk te maken, vindt ruim 57% van de respondenten het recyclen van materialen heel belangrijk. Een verantwoorde zuinige cv-ketel en een gezond binnenklimaat wordt door 65% heel belangrijk gevonden. Maar warmte-isolatie scoort het hoogst met ruim 74% op heel belangrijk en zelfs 100% op belangrijk en heel belangrijk samen. Groene daken en slimme energiemeters worden door ruim 23% van de respondenten als niet belangrijk aangevinkt.

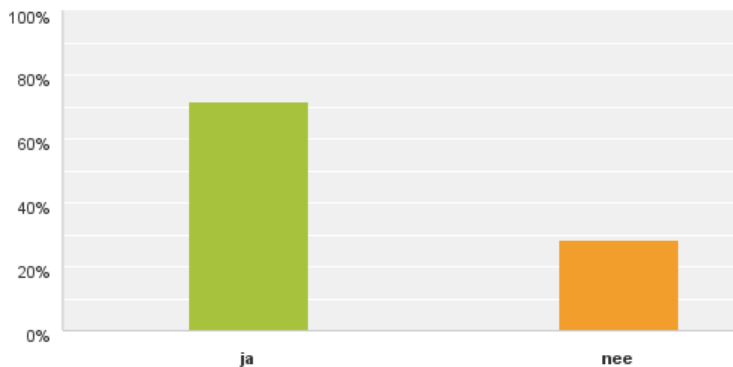
'Ik vind groene daken niet alleen belangrijk, maar ook nog eens geweldig leuk.'

Respondenten geven aan met name minder energie te gaan verbruiken als zij meer informatie hebben over de mogelijkheden voor besparen (ruim 48%) en als zij meer inzicht hebben in hun actueel energieverbruik (ruim 52%).

Bijna 80% van de respondenten weet hoeveel geld hij uitgeeft aan energie. Van water weet ruim 67% hoeveel hij daar maandelijks voor betaalt.

Ongeveer 74% van de respondenten weet hoe hij energie kan besparen in en rond zijn woning. Toch zou ook ruim 71% van de respondenten nog creatieve tips willen krijgen.

Ik zou graag tips krijgen voor het (nog meer) besparen van energie

Ongeveer 18% van de respondenten vindt dat er veel nadelen zijn aan energiezuinig leven. In de toelichting noemen zij vaak dat het tijd en aandacht kost, maar dat het ook een kwestie van gewoonte is.

'Energiezuinig leven vraagt om een bewustwording. Dit kan af en toe flink lastig zijn als je hier dingen voor moet laten of langer over bepaalde handelingen gaat doen.'

Duurzaamheid en kosten

Iets meer dan de helft van de respondenten (ruim 53%) heeft geld over voor maatregelen die de woning verduurzamen.

'Maar wel met een grens. Het is een huurhuis, dus ik wil niet alleen maar investeren.'

We vroegen wanneer het acceptabel is dat de huur omhoog gaat door duurzaamheidsinvesteringen die de woning energiezuiniger maken. Ruim 40% vindt een hogere huur acceptabel als de woonlasten lager worden.

Daarnaast geeft 39% van de respondenten aan het acceptabel te vinden als dit beter is voor het milieu. Een opvallend minder hoog percentage geeft aan huurstijging acceptabel te vinden als het comfort stijgt, te weten 29%. Een aantal respondenten geeft aan dat de kosteninvestering een verantwoordelijkheid van Bo-Ex is.

'Ik wil niet meer huur betalen als mijn woning energiezuiniger wordt. Dit is de verantwoordelijkheid van de verhuurder.'

'Als het koeler wordt in de zomer en warmer in de winter en minder tocht, dan heb ik het er wel voor over.'

Bijna 50% van de respondenten let op het energielabel bij het zoeken naar een nieuwe woning. Een kleine 17% let hier helemaal niet op. De rest van de respondenten (33%) heeft geen verhuisplannen.

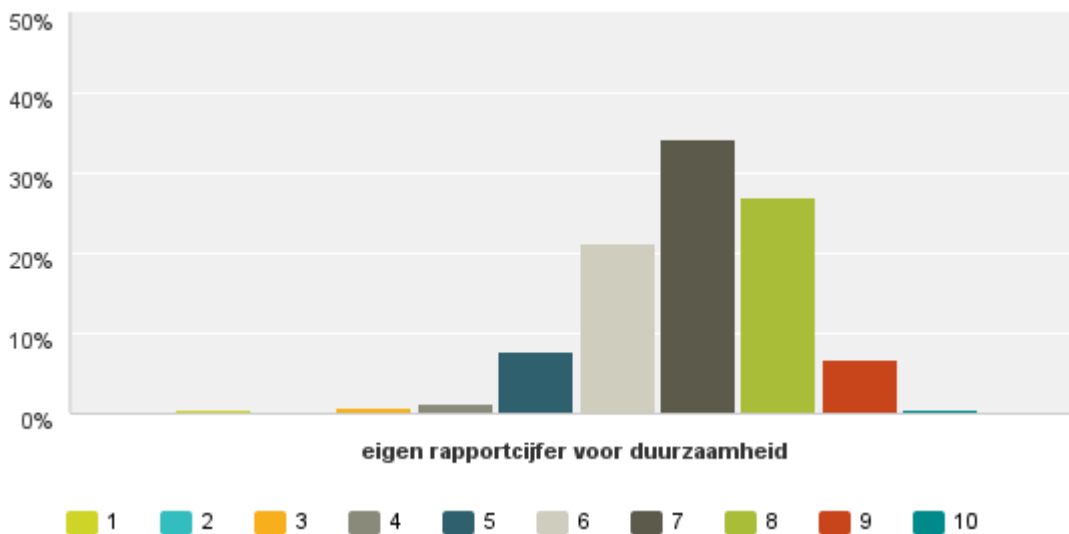
Zo'n 30% wil 'zelf aangebrachte voorzieningen' (ZAV) aanbrengen die de woning duurzamer maken. Van de overige 70% die geen interesse heeft, zijn de redenen verschillend. Een deel geeft aan dat de woning al beschikt over duurzame voorzieningen (bijvoorbeeld cv-ketel en dubbelglas), anderen geven aan dat er een renovatie gepland staat en ook geven respondenten aan dat zij dit de taak van de verhuurder vinden.

'Zonnepanelen of groene daken absoluut. Verder ben ik al superzuinig in energiegebruik. Zou ook wel voor een soort buurtcollectief willen gaan, of voor een hometrainer om eigen energie op de wekken met een uurtje fietsen ;-)'

'Bijvoorbeeld door het vervangen van de stortbak van het toilet door een versie die ook 'halve' spoelbeurten mogelijk maakt.'

Duurzaamheid en u

Veel respondenten van het Bo-Ex Panel geven zichzelf het rapportcijfer 6, 7 of 8 voor duurzaamheid. Gemiddeld geven zij zichzelf een 7. 34,5% geeft zichzelf een 8 of hoger en 11% geeft een 5 of lager.

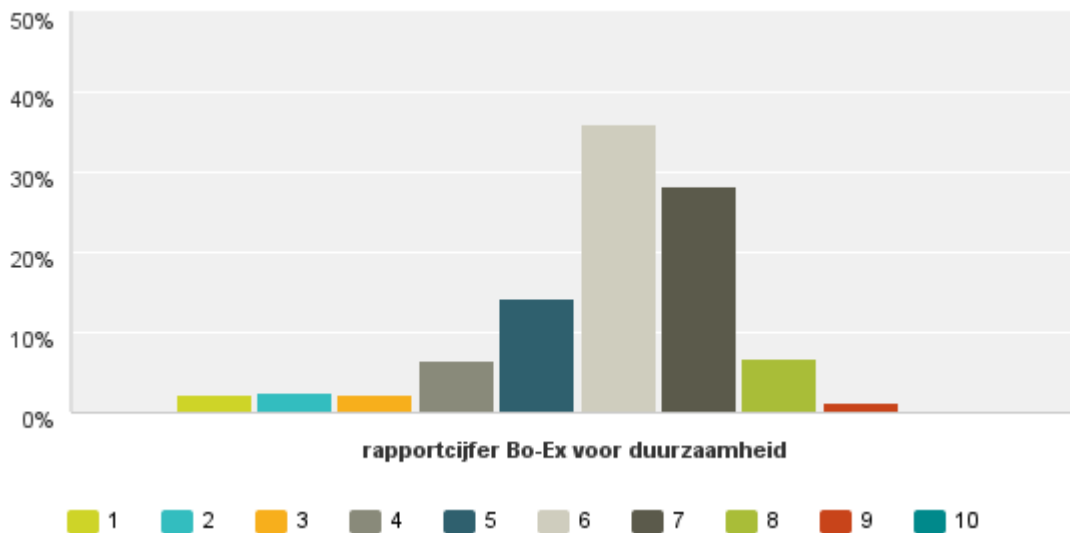
De volgende duurzame gewoontes worden het meest gedaan:

- Het licht uitschakelen bij het verlaten van de woning (93%) en kamer (85%)
- Goed ventileren voor een gezond binnenklimaat (78%)
- De was ophangen i.p.v. in de droger doen (81%)
- LED/spaarlampen gebruiken i.p.v. gloeilampen (77%)
- Eerst een trui aantrekken als het fris wordt (76%)

'Ik eet veganistisch, effectiever dan alle bovenstaande dingetjes'

Duurzaamheid en Bo-Ex

Veel respondenten geven Bo-Ex het rapportcijfer 6 of 7 voor duurzaamheid. Gemiddeld geven zij een 5,9. Degenen die een 5 of lager geven hebben als toelichting dat zij te weinig zien van de duurzaamheidsgedachte of dat zij in een oud huis wonen en nog wachten op een renovatie.

Projecten gericht op een gezond binnenklimaat, een beter milieu, energiebesparing energielasten en op energiezuinig woongedrag vindt steeds ruim 95% van de respondenten belangrijk of heel belangrijk. 'Slechts' 84% van de respondenten vindt projecten gericht op toename van comfort belangrijk of heel belangrijk.

'Ons huis is recentelijk opgeknapt en we hebben op het gebied van duurzaamheid een aantal acties van Bo-Ex gezien. Ook denk ik dat er nog veel stappen te maken zijn. Nog beter isoleren, zonne-energie etc.'

'Onze flat is recent gerenoveerd waarbij hier heel erg op gelet is met ramen en extra isolatie'

Bo-Ex streeft naar een gemiddeld energielabel B voor haar woningen. 61% van de respondenten vindt dit een goed doel en 28% vindt dit zelfs heel goed.

B

'Je moet bereikbare doelen stellen, alles op A is niet haalbaar'

Suggesties duurzaamheid

Er zijn bijna 80 tips gegeven door de respondenten. De tips hebben we hieronder geclusterd.

- *Geef meer en goede voorlichting aan huurders, haal ook input bij huurders, gebruik sociale media. (15x)*
- *Deel successen van de werkgroep. (5x)*
- *Onderzoek waar zonne-energie mogelijk is. Veel complexen lijken geschikt. (17x)*
- *In de gemeenschappelijke ruimten wordt veel energie verspild. Denk aan tijdschakelaars of bewegingsmelders om energie te besparen. (6x)*
- *Zorg voor goede isolatie en maak ventileren mogelijk. Ook in woningen waar nog geen renovatie gepland staat. (11x)*
- *Meer handelen vanuit de duurzaamheidsgedachte. (4x)*

We sloten de enquête met de vraag of we de respondenten mochten uitnodigen voor een bijeenkomst over energie. Bijna 90 mensen reageerden hier positief op. Dat is 38% van de respondenten.

Conclusie

- Over het algemeen geven de respondenten aan duurzaamheid een belangrijk thema te vinden. Zij zijn daarbij kritisch, maar lijken zowel realistische als ambitieuze verwachtingen te hebben.
- Recycling en hergebruik wordt veel genoemd. Ook voor zelf je groenten planten en biologisch eten is aandacht. Op dit gebied wordt al veel gedaan, maar meer kan altijd.
- De meeste respondenten zijn goed geïnformeerd. Toch wordt meer informatie en nieuws over duurzaamheid op prijs gesteld. Juist ook over wat Bo-Ex allemaal onderneemt.
- Op verschillende plekken in de enquête worden tips gegeven en bruikbare suggesties gedaan.

Actiepunten naar aanleiding van deze uitkomsten

Over het algemeen geven de respondenten aan duurzaamheid een belangrijk thema te vinden. Zij zijn daarbij kritisch, maar lijken zowel realistische als ambitieuze verwachtingen te hebben.

- **De energiewerkgroep organiseert in oktober een avond over energiebesparing. Hiervoor nodigen we de panelleden uit die aangaven naar zo'n avond te willen komen. Natuurlijk zijn ook andere huurders welkom. Deze avond gaan we met elkaar in gesprek. Ook informeren wij over mogelijkheden en onmogelijkheden rond energie besparen. De energiecampagne die wij samen met de gemeente Utrecht en andere corporaties hebben lopen, krijgt ook aandacht.**

Recycling en hergebruik wordt veel genoemd. Ook voor zelf je groenten planten en biologisch eten is aandacht. Op dit gebied wordt al veel gedaan, maar meer kan altijd.

- **In de Thuis en de Bo-Ex e-Brief, op de website en facebook kunnen we wijzen op initiatieven en websites van bijvoorbeeld ruilwinkels en biologische markten.**

De meeste respondenten zijn goed geïnformeerd. Toch wordt meer informatie en nieuws over duurzaamheid op prijs gesteld. Juist ook over wat Bo-Ex allemaal onderneemt. En over de achterliggende redenen bij keuzes van Bo-Ex voor bijvoorbeeld het wel of niet nemen van duurzame maatregelen in bepaalde situaties.

- **We nemen duurzaamheid op als vaste rubriek in de Thuis en schenken er meer aandacht aan in de Bo-Ex e-Brief en op de website.**

Op verschillende plekken in de enquête worden tips gegeven en bruikbare suggesties gedaan.

- **Deze tips gaan we de komende periode delen op onze facebookpagina en Mijn Bo-Ex.**